

Læreplan for Bibelskolen på Fossnes

- halvårig bibelkurs høst

Revidert og godkjent av styret for Bibelskolen på Fossnes: 05.02.2020
Godkjent av Utdanningsdirektoratet: 01.02.2022

Innhold

1. Formål for opplæringen.....	4
2. Grunnlag for opplæringen	4
3. Målgruppe	4
4. Hovedmål for halvårig bibelkurs høst.....	5
5. Generelt om undervisningen	7
5.1 Skoleårets oppbygning	7
5.2 Undervisningsformer.....	7
5.3 Ekskursjoner og skoleturer med innslag av praksis.....	7
5.4 Vurdering og oppfølging	8
6. Fagplaner.....	10
6.1 Bibelfag GT.....	11
Formål	11
Struktur.....	11
Hovedområder.....	11
Timetall	13
Kompetansemål.....	14
Vurdering	15
6.2 Bibelfag NT.....	16
Formål	16
Struktur.....	16
Hovedområder.....	16
Timetall	18
Kompetansemål.....	19
Vurdering	20
6.3 Orienteringsfag.....	21
Formål	21
Struktur.....	21
Hovedområder.....	21
Timetall	22
Kompetansemål.....	23
Vurdering	23
6.4 Menighetsorienterte fag.....	24
Formål	24

Struktur.....	24
Hovedområder.....	24
Timetall.....	25
Kompetansemål.....	25
Vurdering.....	26
6.5 Personlig utvikling.....	27
Formål.....	27
Struktur.....	27
Hovedområder.....	28
Timetall.....	28
Kompetansemål.....	29
Vurdering.....	29
6.6 Gymnastikk.....	30
Formål.....	30
Struktur.....	30
Hovedområder.....	30
Timetall.....	31
Kompetansemål.....	31
Vurdering.....	32
6.7 Praksis.....	32
Formål.....	32
Hovedområder.....	33
Timetall.....	33
Kompetansemål.....	33
Vurdering.....	33
6.8 Valgfag.....	34
6.8.1 Bibelens grunnspråk.....	34
Formål.....	34
Hovedområder.....	34
Timetall.....	34
Kompetansemål.....	34
Vurdering.....	34
6.8.2 Kor og/eller instrument.....	35
Formål.....	35

Hovedområder.....	35
Timetall.....	35
Kompetansemål.....	35
Vurdering.....	35
7 Aktuelle læremidler	36
8 Yrkeskompetanse	37
9 Vitnemål.....	37

1. Formål for opplæringen

Formålet for opplæringen er ifølge skolens grunnlagsdokument § 2: «å gi elevene grunnleggende undervisning i Bibelen og andre relaterte fag til personlig tro og gudsliv, samt utrustning til tjeneste i Guds rike.»

I samsvar med skolens grunnlagsdokument § 2 og voksenopplæringsloven § 1 vil Bibelskolen på Fossnes søke å fremme den enkeltes personlige utvikling og dyktiggjøre elevene til å møte behovene for ulønnede og lønnede ledere og arbeidere i samfunns- og arbeidsliv.

For å bidra til den enkelte elevs utvikling av personlig tro og gudsliv, vil Bibelskolen på Fossnes legge vekt på å hjelpe den enkelte elev fram til personlig avklaring og frihet i troen på Jesus Kristus. Til hjelp for å nå dette målet behøves Den Hellige Ånds opplysning og overbevisning.

Skolen vil også formidle kallet til et levende kristenliv og misjon, både i Norge og andre land. Undervisningen vil søke å utruste og hjelpe elevene til å ta i bruk sin kunnskap, sine evner og nådegaver i et levende kristenliv til beste for sine medmennesker.

2. Grunnlag for opplæringen

I voksenopplæringsloven § 18 første ledd står det at skoler som blir godkjent under voksenopplæringsloven «definerer selv sitt faglige og/eller verdimesige grunnlag.»

Bibelskolen på Fossnes har et grunnlagsdokument hvor det i § 2 står at undervisningen skal skje med grunnlag i Den Hellige Skrift og Den lutherske kirkes tradisjonelle bekjennelsesskrifter.

Det heter videre at «den luthersk-rosenianske læretradisjon som skolen står i og bekjenner seg til, samt den bibelske lære med hensyn til hva som er kristen moral og livsførsel, hører også med til skolens grunnlag og er retningsgivende for den undervisning og virksomhet som skal finne sted ved skolen.»

3. Målgruppe

Hovedmålgruppen for opplæringen er ungdom som ønsker fordypning i Guds ord, Bibelen. Vi går ut fra at de fleste søkerne har fullført to eller tre år med videregående opplæring, selv om det ikke er noe krav. Det kreves ikke studiekompetanse for å gå på Bibelskolen på Fossnes.

Skoletilbudet er også åpent for voksne som er midt i en studietid, som har fullført høyere utdanning, eller andre voksne som ønsker en fordypning i den kristne tro av personlige grunner eller tenker på en tjeneste innenfor kirke, misjon eller samfunn.

Dersom det er flere søkere enn skolen er godkjent for, vil inntaksreglementet bestemme hvordan skolen prioriterer søkere ved opptak (lov om voksenopplæring § 19 annet ledd).

4. Hovedmål for halvårig bibelkurs høst

Hovedmålet for undervisningen vil være:

- a) Å gi elevene solid bibelkunnskap. De skal få kjennskap til hele Bibelen, også til de deler som ofte anfektes og problematiseres. Elevene skal også få solid orientering om den kristne kirkes historie, ulike historiske konfesjoner (kristne trosretninger), samt religiøse strømninger i vår egen tid. Elevene skal bevisstgjøres til selv å vurdere hva som er sannhet (lov om voksenopplæring § 5a).
- b) Å gi elevene en trygg personlig forankring for sin kristne tro og lære, noe som også får konsekvenser for hvordan de forholder seg til sine medmennesker i holdninger, liv og ord. Elevene skal få hjelp til å finne sin plass i en kristen menighet/forsamling og i samfunnet, og utrustes til tjeneste for sine medmennesker i hjem, menighet og samfunn (lov om voksenopplæring §§ 1 og 4).
- c) Å gi elevene hjelp til å lære seg selv å kjenne, i første rekke i forhold til Gud. Samtidig som elevene får hjelp til å bli bevisst sitt eget ståsted, skal de lære å respektere andre og omgås andre med annet ståsted og med andre forutsetninger enn dem selv (lov om voksenopplæring §§ 1 og 4).
- d) Å gi elevene kunnskap og innsikt i den kristne tros åndelige og historiske røtter, gjennom undervisning om de religiøse og politiske forhold i Israel før og på Jesu tid.
- e) Å legge til rette for at elevene ut fra nådegaver og modenhet kan få bruke sin kunnskap og sin utrustning gjennom å delta med vitnesbyrd, musikk, sang, praktiske oppgaver mv. i skolens egne arrangement og i ulike kristelige lag og foreninger.
- f) Å stimulere elevene til fysisk aktivitet og glede over å bruke naturen gjennom faget gymnastikk og ulike turer. I forbindelse med turer i skolens regi, vil det også være et mål å la elevene få utfolde seg fysisk og ta i bruk og oppleve Guds fantastiske skaperverk.
- g) Læringen ved skolen skal møte behovene i samfunns- og arbeidslivet (jf. voksenopplæringsloven § 1). Skolens utdanning er i hovedsak rettet mot den del av samfunns- og arbeidslivet som er innenfor det kristne arbeidet og de kristelige organisasjoner og kirker.

Skolen vil ifølge sitt basisdokument utruste til tjeneste i Guds rike. Dette innebærer å dyktiggjøre elevene til deltakelse og innsats innenfor det kristne arbeidet i Norge, men også i andre land, for eksempel ved misjonstjeneste.

Det er et mål at elevene går aktivt inn i denne delen av samfunnslivet, enten som tillitsvalgt eller en annen frivillig og ulønnet tjeneste i kirke, lag og foreningsliv, eller en lønnet hel- eller deltidstjeneste som arbeider i kristelige organisasjoner og kirker.

Det kristne arbeidet i regi av kirker og kristelige organisasjoner utgjør en vesentlig del av den frivillige sektor i vårt samfunn, og svært mye av virksomheten er basert på ulønnet tjeneste.

Gjennom undervisningen gir skolen elevene verdifull kunnskap og allsidig læring og erfaring som gjør dem i stand til å bruke Bibelen i forkynnelse, vitnetjeneste og personlig sjelesorg. De menighetsorienterte fag vil gi elevene erfaring og innsikt som vil kunne nyttes i stor utstrekning i praktisk arbeid i organisasjoner og kirker, som f.eks utøvelse av sang og musikk, noe som også gjelder valgfaget Fossneskoret.

Gjennom bibelfag GT og Bibelfag NT får elevene opplæring som gir kompetanse til å formidle det bibelske budskap i lag og foreninger innen det kristne kirke- og organisasjonsliv. En vil også få innsikt og utrustning til å kunne ha oppgaver som tillitsvalgt og leder i det kristelige arbeidet, og være i stand til å rettlede andre og vurdere det kristne arbeidet lys av Bibelen. I alt kristent arbeid er det avgjørende at forkynnelse og veiledning er i overensstemmelse med Bibelen. God kompetanse her er vesentlig for alt kristent arbeid.

Faget kirkehistorie gir kunnskap om den kristne kirke i historien, fra aposteltiden av, og gir elevene kompetanse til å vurdere sin egen situasjon og arbeidsmetoder i historiens lys, samt innsikt og kunnskap om andre kirkesamfunn og retninger innen kristenheten.

Også generelt i samfunns- og arbeidsliv vil skolens opplæring være verdifull, ikke minst med tanke på elevenes personlige integritet, kompetanse og trening i etisk refleksjon. Å kunne vurdere etisk og ta kloke og holdbare valg og avgjørelser er viktig innenfor alt arbeidsliv. Flere og flere bedrifter og organisasjoner har ulike «etiske plattformer», og det viser seg slik at noe av den kompetansen Bibelskolen på Fossnes gir elevene også møter behovene i det allmenne samfunns- og arbeidsliv.

Det norske samfunnet blir mer og mer multireligiøst, og kjennskap til andre religioner og religiøse tradisjoner, deres historie og særtrekk, blir mer og mer viktig for å kunne omgås andre i arbeidsliv og samfunn på en riktig måte, og vise de nødvendige hensyn og forstå de ulike religiøse grupperes handlingsmåter, etiske oppfatninger mv.

Det elevene lærer i fagene bibelgruppe og personlig utvikling, vil også være nyttig i samfunns- og arbeidsliv. Vi tenker her særskilt på å lede en samtale, å delta i seriøse drøftinger og diskusjoner i en gruppe. Studieteknikk og selvdisiplin er også av stor verdi både for videre studier og i arbeidslivet.

Undervisningen vil stimulere til kompetansegivende studier innen teologi, diakoni eller kateketikk. Videre er bibelskoleåret et holdningsdannende år som tar sikte på at elevene skal opparbeide større respekt, omsorg og empati for sine medmennesker. Dette er egenskaper som er viktige innenfor mange ulike yrker, ikke minst innenfor sosial-, helse- og utdanningssektorene.

5. Generelt om undervisningen

5.1 Skoleårets oppbygning

Høstsemesteret består av 17 undervisningsuker (85 skoledager) med en normal undervisningsplan på 24,75 klokke timer pr uke.

Skolen regner ikke annet enn «effektiv undervisning» på dager med ekskursjon og turer, og det beregnede timetallet kan derfor være lavere på noen slike uker, til tross for at elevene er opptatt fra morgen til kveld og ekskursjonen og turen også kan gå over helger eller andre røde dager.

Ekskursjoner og skoleturer skal maksimum utgjøre 20 dager (10 ordinære skoledager) pr semester. Det er ikke tenkt å være noen form for utplassering av elevene, men i så fall vil kun 50 prosent av timene bli gjort tellende i det totale timetallet.

Ved beregning av timetallet i fagplanen (kap. 6) er det tatt hensyn til dette som her er nevnt.

5.2 Undervisningsformer

Hoveddelen av undervisningen ved Bibelskolen på Fossnes er tradisjonell klasseromsundervisning, hvor det legges opp til at elevene skal stille spørsmål og komme med sine kommentarer underveis. Samtidig vil det i en del fag bli lagt opp til andre arbeidsformer som selvstudium, gruppearbeid, elevpresentasjoner, skriftlige oppgaver, praksis, ekskursjoner og turer.

Lærerne bruker aktivt og målbevisst egne kompendier som er søkt tilpasset et nivå og et omfang som passer undervisningens formål. Tavleskrivning og/eller PowerPoint på interaktiv tavle brukes aktivt for å hjelpe elevene til å notere det mest sentrale stoffet, og for å øke elevenes deltakelse og læringsutbytte. Elevene vil også i noe utstrekning arbeide med skriftlige oppgaver. Elevene motiveres også til å arbeide aktivt med undervisningsstoffet gjennom selvstudium (se 6.5).

5.3 Ekskursjoner og skoleturer med innslag av praksis

I løpet av semesteret vil det være flere kortere ekskursjoner og skoleturer med innslag av praksis. Ekskursjoner og skoleturer med innslag av praksis skal maksimum utgjøre 20 dager, og ikke mer enn 10 ordinære skoledager. Det er ikke tenkt å være noen form for utplassering av elevene, men i så fall vil kun 50 prosent av timene bli gjort tellende i det totale timetallet.

Ekskursjoner og skoleturer er alltid med full lærerdekning og regnes som del av den ordinære undervisningen.

Ekskursjonene og skoleturene fungerer dels som alternativ undervisning utenfor klasserommet, desl som sosiale og sammensveisende turer og i den grad det er innslag av praksis også som øvingsarenaer for implementering av praktisk og teoretisk kunnskap ervervet fra de øvrige fagområdene.

Skoleturene med innslag av praksis fungerer ikke som en utplassering av elevene, men elevene følges alltid av en eller flere lærere som fortløpende kan gi veiledning og vurdering.

Elevene skal vise tilegnet kompetanse i konkrete situasjoner ved å bruke kunnskaper og ferdigheter til å løse ulike oppgaver.

Et hovedmål for opplæringen er at elevenes erfaringer fra sine praksisoppgaver skal stimulere til frivillig eller lønnet engasjement i kirke- og samfunnsliv, og samtidig stimulere til yrkesvalg og videre utdanning.

Perioder

Ekskursjonene og skoleturene med innslag av praksis kan variere noe fra år til år, både mht tid og sted, men vil i hovedsak ha et tilsvarende innhold.

Læringsmålene kan være mange og svært ulike innenfor hver enkelt tur, og her er bare angitt de mest sentrale.

Nr.	Uke	Dager (ordinære skoledager)	Opplegg	Mål
1	34	1 (0)	Tur til Gaustatoppen	Sosialisering. Se verdien av å bruke naturen. Fysisk fostring.
2	35 el 36	4 (2)	Samlingstur Norge	Sosialisering. Få erfaring i å delta i kristent arbeid og møter med vitnesbyrd, sang, ledelse mv .
3	45 el 46	6 (4)	Kursuke NLL	Lære andre kristne tradisjoner å kjenne. Få erfaring i å delta i kristent arbeid og møter med vitnesbyrd, sang, ledelse, praktiske oppgaver mv.

Mål for ekskursjoner og praksisperioder er at elevene skal kunne

- Reflektere over hvordan de kan bruke naturen og fysisk fostring, både for å ta vare på sin egen kropp og helse, og som sosialiserende og aktiviserende tiltak i organisasjons- og yrkesliv
- Forberede en tur eller utflukt med ulike aktiviteter over en eller flere dager
- Vise at de kan omgås andre på en god måte, vise respekt og interesse for andre mennesker, andre kulturer og religiøse tradisjoner
- Forberede et kurs administrativt og praktisk
- Anvende den innsikt og kunnskap og de ferdigheter de har tilegnet seg i undervisningen gjennom sang, ledelse, vitnesbyrd, samtale mv

5.4 Vurdering og oppfølging

Gjennom faste, avtalte elevsamtaler flere ganger i semesteret vil læreren samtale med eleven om ulike sider ved undervisningen og gi konkret tilbakemelding til den enkelte elev.

Samtalene tar sikte på å gi lærerne innsikt om den enkelte elevs personlige utvikling og modenhet; hvorvidt eleven har fått med seg innholdet i undervisningen, og i hvilken grad det

er integrert i den enkeltes liv. På basis av dette kan lærerne bedre gi elevene personlig veiledning og individuell oppfølging på aktuelle områder.

Elevsamtalene vil også gi lærerne en direkte tilbakemelding fra elevene på hvordan de opplever undervisningen og hva de evt. ønsker annerledes, slik at lærerne gjennom dette kan få hjelp til å legge undervisningen bedre til rette og utbedre mangler.

Elevene vil også få skriftlige oppgaver og innleveringer som lærerne gir skriftlige og muntlige tilbakemeldinger på, og evt. også veiledning i underveis. Dette gir også lærerne en løpende tilbakemelding på i hvilken grad undervisningen har nådd sitt mål, og et inntrykk av hvor mye elevene har fått med seg rent kunnskapsmessig.

Det vil ikke bli satt karakterer på innleveringer eller vitnemål. Vi ønsker ikke å sette karakter på menneskers erkjennelse, tro og etterfølgelse, men vil heller gi elevene en annen form for vurdering og tilbakemelding, med særlig hensyn til personlige forutsetninger.

Så fremt fraværet ikke er for stort og elevene har fulgt opp det vesentligste av oppgaver og innleveringer, vil eleven få «Bestått» på vitnemålet, uavhengig av teoretiske forutsetninger.

I tillegg til de jevnlige elevsamtalene avsluttes hver termin med at elevene gir en anonym, skriftlig evaluering av skolen og undervisningen. Elevene oppfordres til så ærlig og direkte som mulig å vurdere alle sider ved undervisningen og skolen. Evalueringen er meget detaljert og svært viktig for lærerne og administrasjonen ved skolen, både med tanke på å evaluere graden av måloppnåelse i terminen som har vært, men ikke minst med tanke på det stadige arbeidet med å forbedre undervisningen. En rapport hvor svarene i evalueringen er systematisert, drøftes i et personalmøte ved slutten av hver termin. Rapporten sendes også skolestyret og er en del av grunnlag for styrets drøfting av undervisningen ved skolen.

6. Fagplaner

Under følger en timeoversikt og en detaljert fagplan for de forskjellige undervisningsfagene ved det halvårige bibelkurset i høstsemesteret på Bibelskolen på Fossnes. Timetallet er oppgitt i klokketimer.

Hvert fag blir beskrevet med disse hovedoverskriftene:

- Formål
- Struktur
- Hovedområder
- Timetall
- Kompetansemål
- Vurdering

Formål viser hva som er skolens formål med faget, og det blir gitt en kort beskrivelse av hvorfor dette faget er en del av det halvårige bibelkurset.

Hovedområder i undervisningen viser de viktigste emnene som vil bli vektlagt i undervisningen for å oppnå det forventede læringsutbyttet hos eleven. Hvert enkelt hovedområde blir også mer detaljbeskrevet i egne underpunkt.

Kompetansemålene viser det forventede læringsutbyttet i det gitte fag, i form av kunnskap eller ferdigheter.

Fag- og timefordelingsplan:

Undervisningsfag	Antall timer
BIBELFAG GT	108
BIBELFAG NT	136
ORIENTERINGSFAG	50
MENIGHETSFAG	27
PERSONLING UTVIKLING	32
GYMNASTIKK	42
PRAKSIS	13
VALGFAG (timetall pr. valgfag)	13
SUM	421

6.1 Bibelfag GT

Formål

Bibelfag GT har som formål å gi elevene innsikt i GTs tilblivelse, oppbygning og sentrale innhold. Det vil bli lagt vekt på å vise sammenhengen mellom Det gamle (GT) og Det nye testamente (NT), og vise hvordan det forbilledlige og profetiske i GT oppfylles i NT.

Undervisningen tar sikte på å vise at Guds frelsesåpenbaring er det gjennomgående tema i hele GT, og et hovedmål i faget er å vise hvordan GT handler om Messias.

Elevene skal bli gjort i stand til å bruke GT i eget liv og formidle innholdet til andre i forkynnelse, vitnesbyrd og undervisning. (Hovedmål a, b, c, g i kap. 4).

Struktur

Faget er strukturert i fire hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

- Innledning til GT
- Frelshistorien i GT
- Profetene og profetlitteraturen
- Gammeltestamentlig poesi og visdomslitteratur

Hovedområder

Innledning til GT

Elevene skal gjennom dette hovedområdet få et oversiktsmessig kjennskap til hele GT. Selv om faget er ganske teoritungt og kompetansemålene i første rekke stiller krav om god teoretisk innsikt, vil det legges størst vekt på den personlige tilegnelsen av stoffet. Det er også et mål at elevene skal bli satt i stand til å formidle videre til andre det de har lært.

I dette hovedområdet er det grunnlagsspørsmålene som står i fokus. Elevene vil bli presentert for ulike teologiske grunnholdninger til det gamle testamente (GT) og hvordan GT leses og forstås på ulikt vis. Undervisningen vil også søke å vise hvordan moderne naturvitenskap, historievitenskap, arkeologi og religionshistorie har preget den nyere tids forståelse av tekstene, ikke minst synet på tekstenes tilblivelse. Det vil bli påvist hvordan den nyere tids forståelse av tekstene er i strid med Bibelens selvpresentasjon, ikke minst det nye testamentes (NT) lesning og forståelse av GT.

Det er først og fremst et mål at elevene selv kan danne seg en reflektert og personlig overbevisning. Det vil derfor særlig legges til rette for spørsmål, drøfting og samtale omkring de ulike emnene i undervisningen.

Emner i undervisningen:

- Den indre sammenheng mellom GT og NT

- Inndelingen av GT og de forskjellige litterære former
- Språk, tekstgrunnlag og tekstkritikk
- Den historisk-kritiske metode og teorier om GTs tilblivelse
- Qumrantekstenes betydning for vår forståelse av GTs tilblivelse

Frelshistorien i GT

Også dette hovedområdet har først og fremst som mål at elevene skal tilegne seg stoffet personlig, selv om det også her er mye kunnskap som skal tilegnes.

Gjennom detaljeksegetisk arbeid med sentrale tekster og mer oversiktsmessig gjennomgang av de historiske bøkene i GT, skal elevene bli presentert for de sentrale hovedtankene i GT: Gud som skaper og opprettholder og historiens herre, menneskets fall i synd og følgene for mennesket og hele skaperverket, Guds løfter om frelse og utvelgelse av et eget folk for å virkeliggjøre sitt frelsesråd.

Løftet om Messias er det sentrale innhold i GT. Elevene skal hjelpes til å forstå både tekstene og historien i lys av det frelseshistoriske perspektivet. Det frelseshistoriske perspektivet er fundamental i NTs lesning av GT, og forklarer også hvordan den kristne kirke har vist stor grad av frihet i forhold til Moselovens forskrifter og gudstjeneste.

Undervisningen skal gi elevene hjelp til å se det forbilledlige i den gammeltestamentlige gudstjeneste og lovgivning, og hvordan NT forklarer dette som oppfylt i Kristus (Messias).

Frelshistorien i GT har gjennom hele den kristne kirkes historie hatt en sentral plass i forkynnelse, undervisning, sjelesorg, poesi og kunst. Det er et klart mål at elevene skal tilegne seg stoffet personlig og gjøre bruk av det i sitt eget liv og formidle det til andre på ulike måter, slik kristne til alle tider har gjort.

Emner i undervisningen:

- Skapelsen og syndefallet
- Urhistorien
- Guds utvelgelse av Abraham og fedrehistorien

Profetene og profetlitteraturen

Undervisningen vil forsøke å forklare profetenes rolle i Israels historie og åndelige utvikling, med særlig vekt på skriftprofetene.

Gjennom grundig gjennomgang av en av de sentrale skriftprofetene (f.eks. Jesaja), og mer oversiktsmessig gjennomgang av den øvrige profetlitteratur, vil en søke å kaste lys over profetenes spesielle kall, tjeneste og budskap, som ofte var i opposisjon til både konge, presteskap og folk.

Gjennom profetene oppreiste Gud en indre kritisk røst i Israel, som tok tak i synd og frafall i folk og lederskap. Et hovedmål med undervisningen er å få elevene til å reflektere over behovet for en slik selvkritisk røst, også i den kristne forsamling, og i eget liv. Det er et mål at elevene selv skal få frimodighet til å stille kritiske spørsmål både til seg selv og andre, til menighet og samfunn.

Emner i undervisningen:

- Profetvirksomheten i GT med særlig vekt på skriftprofetene
- Den historiske og åndelige sammenheng i profetenes virksomhet
- Profetenes kall, tjeneste og budskap – med utgangspunkt i en av de store skriftprofetene og enkelte av de øvrige profetskriftene
- Profetenes kamp mot de falske profeter
- Profetenes forhold til kongemakten og prestedtjenesten

Gammeltestamentlig poesi og visdomslitteratur

Sentralt i Israels gudstjeneste og åndelige liv sto salmene og den poetiske litteraturen. Undervisningen tar både sikte på å se på hva som er innholdet i poesien og visdomslitteraturen, men også se på hvordan det ble brukt, både i den offentlige gudstjeneste og det personlige åndelige liv.

Det særegne ved den bibelske poesi og poetiske virkemidler vil bli drøftet, ikke minst med tanke på forståelsen av tekstene.

Den kristne kirkes sang og musikk har sin rot i den gammeltestamentlige gudstjeneste. Vi ser en linje gjennom NTs bruk av salmene, hymniske innslag i enkelte tekster, som så videreføres og utvikles i den første kristne gudstjeneste.

Det er et hovedmål at elevene skal lære den bibelske poesi å kjenne og forstå hvorfor den har hatt så sentral rolle i den kristne historie, og selv kunne ta den bibelske poesi i bruk, både i eget liv og i formidling overfor andre.

Emner i undervisningen:

- Sangens, musikken og bønnens betydning i Israels gudstjeneste
- Poesiens og visdomslitteraturens betydning for sjelesorgen og det personlige gudslivet
- De forskjellige salmetyper – detaljert gjennomgang av et utvalg representative salmer
- De litterære virkemidler i den bibelske poesien

Timetall

108 årstimer

Kompetansemål

Innledning til GT

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for sammenhengen mellom GT og NT og betydningen dette får for vårt forhold til Bibelen
- gjøre kort rede for innledningsspørsmål til GT
- reflektere over troen på Gud som skaper i møte med naturvitenskapen og hvordan en skal formidle troen på Gud som skaper i møte med mennesker som har andre tanker om universets tilblivelse
- lede en samtale med en ungdomsgruppe om evolusjonslære og skapelsestro
- presentere hovedtankene i GT for mennesker som er ukjent med Bibelen

Frelshistorien i GT

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare for andre hvor sentral åpenbaringen av løftet om Messias er i 1Mosebok
- forklare og vise respekt for blant annet jøders og muslimers tro og etiske grunnholdning, kulturelle og religiøse uttrykk
- holde en andakt for barn over en tekst fra 1Mosebok

Profetene og profetlitteraturen

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for den historiske og åndelige bakgrunnen for profetenes virksomhet i GT
- gjøre grundig rede for hovedtrekk i budskapet til en av de store skriftprofetene
- drøfte det profetiske budskaps aktualitet i vår tid og reflektere rundt dets betydning for eget gudsforhold, menighet og samfunn
- reflekter over hvordan de kan følge profetenes eksempel i samtids- og samfunnskritisk engasjement til beste for medmennesker både sosialt og åndelig
- holde en skoletime om en profet og forklare hva som er karakteristisk for hans liv og forkynnelse

Gammeltestamentlig poesi og visdomslitteratur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte sangens, musikkens og bønnens betydning i Israels gudstjeneste
- reflektere rundt hvordan poesien og visdomslitteraturen brukes i NT

- reflektere over hvordan den bibelske poesi og visdomslitteratur kan anvendes i eget liv og formidles til andre til trøst, oppmuntring, glede og innsikt for mennesker i ulike livssituasjoner
- holde en kort andakt over en salme for en gruppe eldre mennesker

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.2 Bibelfag NT

Formål

Undervisningen tar sikte på å gi en innføring i den politiske og religiøse situasjonen i Israel på Jesu tid. Det er et mål å belyse Jesu liv og gjerning fra ulike sider, slik at elevene kan få en dypere forståelse av Jesu liv og gjerning slik vi møter det i evangeliene.

Apostlenes gjerninger og de nytestamentlige brevene gir innsikt i de første kristnes liv og situasjon, samt den kristnes læres fundament. Det er et vesentlig mål for undervisningen at elevene skal få se hvordan den kristne tro har sitt fundament i Jesu og apostlenes lære.

Alternativt eller som et supplement kan noe av undervisningen skje gjennom ekskursjon til Israel eller Tyrkia, hvor elevene selv kan besøke sentrale historiske bibelske steder, jødiske synagoger og miljø, kirker mv og få undervisning om det som skjedde ”der det skjedde”, også i den hensikt å skape forståelse for de religiøse og politiske konflikter som råder i Midtøsten i dag (lov om voksenopplæring § 4, hovedmål a, b, c, g i kap. 4).

Struktur

Faget er strukturert i fire hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

- Innledning til NT
- Jesu liv og gjerning
- Paulinske brev
- Andre brev i NT

Hovedområder

Innledning til NT

Jesu virksomhet og forkynnelse skjer ikke i et vakuum, men i en bestemt tid i en bestemt historisk, politisk og åndelig kontekst. For bedre å forstå Jesu virksomhet og forkynnelse er det vesentlig å kjenne den historiske, politiske og åndelige kontekst.

Mye av Jesu forkynnelse og undervisning tar oppgjør med rådende synspunkter i samtiden, hos religiøse grupper som fariseerne og saddukeerne mv. Samaritanerne var et blandingsfolk med sin helt særegne historie. For å forstå Jesu forkynnelse, er det vesentlig å kjenne noe til hvem disse religiøse grupperingene var og hva de lærte.

På samme måte skjer mye av Jesu forkynnelse og virksomhet i tilknytning til de jødiske høytidene, ofte i tilknytning til tempelet i Jerusalem. Og det er derfor viktig å kjenne til den jødiske gudstjeneste, både synagogegudstjenesten og tempeltjenesten.

Jesu disipler og hans undervisning av dem har mange fellestrekk med de jødiske rabbinere og deres elever. Det samme gjelder rabbinerelevens memorering av rabbinerens liv og lære. Dette har betydning for vår forståelse av evangeliens tilblivelse og troverdighet.

Også her er det et hovedmål at elevene ikke bare leser tekstene historisk, som ord til mennesker i en annen tid, men at de også leser tekstene personlig og reflekterer over tekstenes aktualitet i dag, samt blir utrustet til å formidle tekstene og budskapet i dem til andre.

Emner i undervisningen:

- Jødernes historie fra Aleksander den store til Jesu tid
- Det jødiske selvstyre, med særlig vekt på Det høye råd
- Tempeltjenesten i Jerusalem, med særlig vekt på yppersteprestenes, prestenes og levittenes tjeneste
- De skriftlærde, synagogen og synagogegudstjenesten
- Ulike religiøse grupper i Israel på Jesu tid, med særlig vekt på fariseerne og fariseismen
- Innledningsspørsmål som det synoptiske problem, den historisk-kritiske forsknings teorier om evangeliens tilblivelseshistorie, kanonhistorie, tekstgrunnlag, tekstkritikk, språk og inndeling av NT
- Pinsedagshendelsen og forholdet mellom den gamle og den nye pakt

Jesu liv og gjerning

Dette hovedområdet vil i noen grad tangere det som er tatt opp i hovedområdet ovenfor, mht forståelsen av Jesu forkynnelse og undervisning i lys av de religiøse grupperinger på Jesu tid og tempelgudstjenesten mv.

Både gjennom detaljeksegetisk arbeid med ett av de synoptiske evangeliene, og mer oversiktsmessig gjennomgang av Jesu liv og virksomhet, vil en søke å få innsikt i det særegne ved Jesu person, liv og gjerning.

Så godt som alt Jesus forkynner og gjør har sin bakgrunn i det gamle testamente. Undervisningen vil søke å hjelpe elevene til å forstå Jesu forkynnelse, undervisning og handlinger i lys av det gamle testamente, og samtidig vise hvordan Jesus ved å oppfylle det gamle testamentes forbilledlige løfter og gudstjeneste, legger grunnlag for noe nytt og innstifter noe nytt.

Undervisningen har ikke bare som mål å formidle kunnskap, men ikke minst hjelpe elevene til å reflektere over hva Jesu liv og gjerning betyr for dem personlig og deres forhold til det apostoliske og profetiske ord (NT og GT), samt hjelpe dem til bli i stand til å formidle budskapet om Jesu liv og gjerning til andre.

Emner i undervisningen:

- Jesu forkynnelse og undervisning
- Jesu undergjerninger og deres betydning
- Jesu stedfortredergjerning

- Jesu utsendende og innstiftende virksomhet
- Fortolkning av ett av de synoptiske evangeliene

Paulinske brev

I og med at apostelen Paulus ikke var en av Jesu tolv apostler, og likevel kaller seg apostel, er det viktig å se på Paulus sin egen historie og spesielle kall, og hvordan Paulus begrunner sitt apostelembete og hva det innebærer.

Mens evangeliene gir den historiske beretning om Jesu liv og gjerning, er det ingen av de nytestamentlige forfatterne som forklarer betydningen av Jesu liv og gjerning, eller gir en systematisk framstilling av de kristne hovedsannhetene, slik som apostelen Paulus, ikke minst i Romerbrevet.

Selv om brevene er skrevet inn i en historisk kontekst, har de fra første stund blitt spredt og lest og ansett som autoritative blant de kristne. Gjennom undervisning og drøfting vil det være viktig å få elevene til å reflektere over og anvende de paulinske skrifter i sitt eget liv, både til personlig bruk og i møte med andre.

Emner i undervisningen:

- De paulinske brevenes historiske kontekst og betydningen av apostelembetet
- Innledningsspørsmål til de paulinske brevene
- Fortolkning av Romerbrevet kap 1-6 og oversiktsmessig gjennomgang av ett eller flere av de øvrige brev
- Undervisning i de sentrale grunnsannheter i den kristne tro ut fra de paulinske brevene; som synden og loven, rettferdiggjørelsen og helliggjørelsen

Andre brev i NT

Forfatterskapet til noen av de nytestamentlige brevene er omstridt, og undervisningen vil derfor drøfte ulike syn på forfatterskap og tilblivelsestid.

I likhet med de paulinske brev er disse brevene skrevet inn i en historisk kontekst, og det vil høre med til gjennomgangen av brevene å drøfte hvordan brevene hadde autoritet blant de første kristne og i dag, for oss.

Emner i undervisningen:

- Aktuelle innledningsspørsmål knyttet til de brevene som gjennomgås
- Gjennomgang av ett eller flere av brevene, med vekt på brevets særpreg og hovedbudskap
- Belyse de læremessige og etiske problemstillinger som drøftes i det aktuelle brevet, og belyse hvordan disse forhold preget den første kristne menighet

Timetall

136 årstimer

Kompetansemål

Innledning til NT

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre kort rede for den historiske utviklingen i Israel fra Aleksander den stores tid frem til Jesus og apostlene
- gjøre rede for de viktigste religiøse og politiske gruppene i Israel på Jesu tid
- drøfte teorier om tilblivelsen og oppbygningen av Det nye testamente
- reflektere rundt den gamle og den nye pakt og hvilke konsekvenser det får for vårt forhold til Det gamle testamente
- forklare spenningen som har vært mellom jøder, kristne og muslimer på bakgrunn av deres ulike forhold til det nye testamente og Jesu person og gjerning
- holde en skoletime for ungdomsskoleelever om den politiske og religiøse situasjon på Jesu tid

Jesu liv og gjerning

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for sentrale begrep og emner i Jesu forkynnelse og undervisning
- reflektere over hensikten med Jesu undergjerninger og kritisk vurdere den praksis og lære om under og helbredelse som utøves i mange menigheter i dag
- gjøre rede for betydningen av Jesu dåp, lidelse, korsdød og oppstandelse som ledd i Jesu stedfortredergjerning, og reflektere rundt hvilken betydning Jesu stedfortredergjerning har for oss
- reflektere over misjonsbefalingens betydning for eget liv og yrkesvalg, og hvordan en kan være et vitne for Jesus og etterfølge ham uansett yrke og livssituasjon
- formidle Jesu ord og frelsesgjerning til mennesker i ulike livssituasjoner
- reflektere over hvordan vi kan ta eksempel av Jesu liv i tjenende kjærlighet og følge ham etter i praktisk nestekjærlighet overfor mennesker vi møter på ulike arenaer og i ulike livssituasjoner
- holde en andakt for barn om Jesu liv

Paulinske brev

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over hvordan de paulinske brevene er relevante i dag og har noe å si til oss i den situasjon vi lever i

Andre brev i NT

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre grundig rede for hva Det nye testamente lærer om de sentrale kristne grunnsannhetene, og reflektere rundt hvordan dette kan integreres i eget kristenliv og i de helliges samfunn
- reflektere over hvordan den nytestamentlige etikk kan anvendes i eget liv og gi etisk veiledning til andre i menighet, samfunn og arbeidsliv
- undervise en konfirmantgruppe om en etisk problemstilling som er særlig aktuelt for dem

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.3 Orienteringsfag

Formål

Gjennom undervisningen i orienteringsfag skal elevene få en helhetlig og systematisk fremstilling av den kristne tro ut fra Bibelen. Utgangspunktet vil ikke være filosofisk, men ha Skriftens lære som kilde og norm. Det vil redegjøres for Skriftens virkelighetsforståelse, gudsbilde og menneskesyn.

Etikk vil ikke bli behandlet som et selvstendig emne, men som en integrert del av troslæren. De ulike spørsmål i troslæren vil bli systematisert slik de troende har gjort det til alle tider, helt fra oldkirkens apostoliske trosbekjennelse.

Gjennom innføring i kirkehistorien og lære om ulike historiske konfesjoner skal elevene få en grunnleggende oversikt over den kristne kirkes dogmedannelse og historie fra oldkirken til vår tid.

Elevene skal bli gjort kjent med de mange ulike retninger innen kristenheten, og forstå den historiske bakgrunnen for de ulike retningene. Undervisningen vil søke å gi hjelp til å vurdere og bedømme andre trosretninger enn ens egen på et saklig grunnlag.

Undervisningen tar også sikte på å øve opp evnen til å vurdere og reflektere kritisk over både egen konfesjon/trosretning, men også andre trosretninger i lys av Guds ord, slik at en kan grunnfeste i egen tro og kunne være til hjelp og rettledning for andre (hovedmål a, b, c, d, g i kap. 4).

Struktur

Faget er strukturert i to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

- Troslære
- Kirkehistorie, konfesjons- og misjonskunnskap

Hovedområder

Troslære

I troslæren vil den kristne tro bli systematisk framstilt. Undervisningen vil søke å vise hvordan alle sentrale lærepunkt i den evangelisk-lutherske tro har sitt fundament i Bibelen. Undervisningen vil være personlig rettet og sikte mot at elevene får et personlig forhold til de sentrale trossannhetene.

Samtidig som elevene skal kunne gjøre rede for den bibelske framstilling av Gud som skaper og frelser, er det også et mål at elevene skal få lære Gud å kjenne som Far og Jesus Kristus som frelser.

Personlig overbevisning og trosfundament vil også være vesentlig for trosbaserte og etiske valg og holdninger, og ha en avgjørende betydning for den veiledning en gir andre osv.

Emner i undervisningen:

- Bibelens troverdighet og Bibelen som eneste kilde til kunnskap om kristen lære og rettesnor for kristent liv
- Læren om Gud
- Den treenige Gud skaper – om skapelsen (1. trosartikkel)
- Gud og det onde – om syndefallet og dets konsekvenser
- Den treenige Guds forhold til mennesket og skaperverket etter syndefallet
- Den treenige Gud forløser, om Sønnens person og verk (2. trosartikkel)

Kirkehistorie, konfesjons- og misjonskunnskap

Opp gjennom historien har kristendommen hatt ulike kår, tatt ulike retninger og både blitt preget av og selv preget samfunnet omkring seg.

Undervisningen tar sikte på å gi elevene kunnskap om den kristne kirkes historie, den kristne dogmedannelse, kristenhetens deling i ulike kirkesamfunn og dens forhold til verden omkring. Målet er imidlertid ikke kun å gi kunnskap, men også søke å forstå og ha respekt for de ulike samfunn og retninger.

Av historien kan en også lære av de feil og maktovergrep som er gjort i kristendommens navn mot enkeltmennesker og folk opp gjennom tiden. Gjennom dette kan en også settes i stand til å vurdere tilsvarende fenomen i vår egen tid, og gi hjelp og rettledning til andre i menighet og samfunn.

Samtidig er det viktig å formidle kallet til misjon både i Norge og verden for øvrig, slik at den enkelte kan bidra ut fra sine forutsetninger og med sin utrustning i tjeneste i hjem, menighet og samfunn.

Emner i undervisningen:

- Den første misjonsvirksomhet i aposteltiden og dens historiske og religiøse kontekst i Romerriket
- Oldkirkens menighetsliv og organiseringen av kirken
- Den historiske bakgrunnen for og utformingen av de kristne dogmene
- Forfølgelsene og utbredelsen av kristendommen
- Utviklingen i Europa i middelalderen og bakgrunnen for reformasjonen
- Reformasjonen og de viktigste retninger på reformasjonstiden og utviklingen i etter-reformatorisk tid

Timetall

50 årstimer

Kompetansemål

Troslære

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke Bibelen rett som vår eneste kilde til kunnskap om kristen lære og rettesnor for sitt liv
- gjøre grundig rede for hovedtrekk ved Bibelens lære om Gud Fader og Guds Sønn
- reflektere rundt hvordan de ulike sider ved den kristne tro henger sammen og hvordan den kristne tro skiller seg fra andre religioner og livssyn
- forklare for en innvandrerguppe som er fremmed for kristen tro og liv, hva som er kjernen og det særpregede i kristen tro og liv

Kirkehistorie, konfesjons- og misjonskunnskap

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for kristendommens utbredelse og dogmehistoriske utvikling fra aposteltiden og fram til vår tid
- holde en skoletime om en epoke i kristendommens historie i Europa
- bruke kirke- og dogmehistorien til å vurdere kritisk ulike deler av dagens kristenhet i Norge, til hjelp og veiledning både for seg selv og andre
- synliggjøre en forståelse og respekt for andre menneskers tro og tradisjon i aktuelle situasjoner

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.4 Menighetsorienterte fag

Formål

Gjennom undervisning skal elevene få en grunnleggende innføring i sentrale aspekter ved det kristne menighetsliv og sentrale tjenester i menigheten.

Elevene skal få en grunnleggende innføring i hva som særpreger kristen sjelesorg. Det legges vekt på å gi kunnskap om hvordan en kan gi god sjelesorg i forhold til emner som frelsesvisshet, tvil og anfektelse, kamp mot synd, kall og ledelse. Undervisningen tar sikte på å hjelpe elevene til å skjelne mellom åndelige og psykiske problemer. Undervisningen har også som formål å gi en dypere menneskekunnskap. Målet er ikke å gjøre elevene til terapeuter eller profesjonelle sjelesørgere, men sette dem i stand til å være til enkel hverdagshjelp for andre i samtale, sjelesorg og mellommenneskelig omsorg.

Elevene skal også få en grunnleggende kunnskap om den kristne sangens og musikkens historie, samt en enkel innføring i musikkteori. Faget skal gi elevene mulighet til å forstå og bedømme musikk i lys av Bibelen. Undervisningen skal gi både teoretisk kunnskap og øvelse i å lytte til og bruke sang og musikk i den kristne forsamling.

Struktur

Faget er strukturert i to hovedområder.

Oversikt over hovedområdene:

- Sjelesorg
- Sang og musikk

Hovedområder

Sjelesorg

Undervisningen tar ikke sikte på å gjøre elevene til profesjonelle sjelesørgere, men i første rekke gi dem en hjelp til å forstå seg selv og få hjelp i eget liv og egen livsmestring.

Men det er også et mål at elevene skal få så mye innsikt i sjelesorg og menneskeforståelse at de kan være i stand til å være gode medmennesker og være til hjelp for andre i etiske og personlige spørsmål.

Emner i undervisningen:

- Hva er sjelesorg, generell innføring i hva som hører hjemme innenfor dette fagområde
- Sjelesorgens mål
- Sjelesørgeren, hvilke forutsetninger bør være til stede, hvordan er en god sjelesørger
- Den sjelesørgeriske samtalen, ytre rammer, samtaleform, kontakten, «diagnosen», taushetsplikt
- Sjelesorg og sykdom med vekt på psykiske lidelser
- Temperamentene, og råd for sjelesorgen sett i sammenheng med dette
- Veiledning i etiske spørsmål

Sang og musikk

Undervisningen tar ikke sikte på å utdanne musikere eller gi en musikk-faglig utdanning. Hensikten med faget er imidlertid å gi elevene kunnskap om hvordan sang og musikk har hatt en sentral plass i det kristne gudsliv og den kristne gudstjeneste fra begynnelsen av, og at det har sin rot i den gammeltestamentlige gudstjeneste.

Det vil bli viet god tid til å se på hvordan kirkemusikken har preget den europeiske musikkhistorien.

En ønsker også å hjelpe elevene til selv å kunne vurdere sang og musikk og bruke sang og musikk på en positiv måte, med bakgrunn både i Bibelen og innsikt i musikkens oppbygning og virkemidler.

Emner i undervisningen:

- Sang og musikk i GT og NT
- Den europeiske musikkens historie, utviklingen fra middelalderen fram til vår tid

Timetall

27 årstimer

Kompetansemål

Sjelesorg

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare hva sjelesorg er og hvordan den best kan utføres til hjelp for dem som trenger det
- gjøre rede for noen vanlige psykiske lidelser
- forklare ulike personlighetstypers egenart og forskjellene mellom dem, og vite hvordan en best bør omgås og forholde seg til mennesker med hensyn til deres personlighet
- reflektere rundt hvordan en bør gi veiledning til andre i etiske spørsmål i ulike situasjoner i hjem, menighet, arbeids- og samfunnsliv, ut fra Bibelens formaninger
- anvende kunnskap om psykiske lidelser som trenger legehjelp, i møte med mennesker på ulike arenaer og i ulike livssituasjoner, slik at de skiller dette ut fra åndelige spørsmål som kan hjelpes gjennom sjelesorg
- utøve enkel sjelesorg og samtale med andre de møter i arbeid og hverdagsliv om åndelige og eksistensielle spørsmål, og være i stand til å bruke bibelens formaninger og gi god veiledning og hjelp til andre mennesker

Sang og musikk

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare viktige sider ved musikkens plass i den bibelske historie
- gjøre kort rede for hovedtrekkene i den europeiske musikkhistorie, og kunne gjøre kort rede for de forskjellige kulturepoker, samt de mest kjente komponister og verker
- holde et kort foredrag for ungdom om kristen sang og musikk med eksempler fra musikkhistorien
- gi en vurdering av hva som er god og dårlig kristen sang og musikk
- velge ut egnede sanger til et kristent møte
- ta i bruk et utvalg av tekster fra den bibelske poesi og den kristne salme- og sangskatten i møte med andre mennesker, til oppmuntring, trøst og hjelp i ulike livssituasjoner

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.5 Personlig utvikling

Formål

Personlig utvikling er et fag som i stor utstrekning vil være elevstyrt. Lærerdelen vil hovedsakelig bestå i muntlig veiledning og oppfølging. Elevene skal gjennom dette faget stimuleres til stor grad av egeninnsats og selvstudium. Elevene skal få hjelp til å etablere gode arbeidsmetoder, studieteknikker og veiledning i bruk av faglig litteratur og digitale hjelpemidler. Det vil være noe skriftlig arbeid knyttet til dette faget, med oppfølging og veiledning av lærer.

Elevene skal gjennom arbeid med bibelen i gruppe øves opp i på egen hånd å tilegne seg Bibelens budskap. Elevene vil arbeide enkeltvis med aktuelle bibeltekster på forhånd, for slik å forberede seg til samtale og drøftelse rundt tekstens budskap i gruppen. Slik vil elevene også få øvelse i å formidle det kristne budskapet overfor andre. Dette vil de få stor nytte av i mange ulike situasjoner senere i livet, i familien, samtale med andre, menighetsliv, vitnetjeneste ol. En lærer vil være til stede som leder og veileder under gruppesamlingene.

Gjennom fast avsatt tid til selvstudium er målet at elevene skal få hjelp til å bearbeide, grunne på og repetere det som har vært gjennomgått i undervisningen. Slik legges det til rette for at kunnskapen en tilegner seg blir til hjelp for troen og livet som kristen, og ikke minst leder til lys i evangeliet og frelsen i Jesus Kristus. Videre ønsker vi at elevene skal få hjelp til å reflektere rundt personlige erfaringer i møte med Guds ord, og betydningen av undervisningen for eget trosliv.

Egne refleksjoner og spørsmål skal noteres ned i en logg. Elevenes selvstudium skal skje med utgangspunkt i den arbeidsplan skolen utarbeider hvert år, eller en plan eleven selv utarbeider og som godkjennes av skolen.

Loggen danner en del av grunnlaget for regelmessige samtaler mellom lærer og elev minst en gang per måned. I disse samtalene vil elevenes personlige og faglige utvikling bli vektlagt. Samtalene skal ha fokus på elevenes erfaringer av skolehverdagen. Samtalene skal være med å sikre trivsel og sunn vekst, og gi elevene mulighet til å ta opp ulike behov i skolesituasjonen. Samtalene skal også fange opp elevens eventuelle behov for videre oppfølging av sjelesørger eller faglig hjelp av psykisk eller fysisk karakter (hovedmål a, b, c, g i kap. 4).

Elevsamtalene er fra skolens side en vesentlig del av elevvurderingen (jf. 5.3).

Struktur

Faget er strukturert i to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

- Bibelgruppe
- Selvstudium med personlig veiledning

Hovedområder

Bibelgruppe

Gjennom dette hovedområdet er målet å gi elevene erfaring i å arbeide med bibelske tekster på egenhånd, samt å sette ord på det de har kommet fram til overfor andre.

Det legges opp til at samtlige elever i bibelgruppen skal bidra med egne synspunkter og erfaringer. Det legges til rette for utbredt samtale og drøfting, noe som vil gi den enkelte trening i å ta ordet offentlig, samtidig som det skjer på en liten og trygg arena. For noen kan dette være med å avklare eget kall og utrustning, og gi verdifull erfaring for en senere tjeneste.

Emner i undervisningen:

- Selvstudium av bibelske tekster og presentasjon overfor andre
- Utleggelse av og gruppesamtale rundt bibelske tekster med vekt både på formidling, respekt for andres synspunkter, konstruktiv og saklig respons på andres innlegg mv.

Selvstudium med personlig veiledning

Gjennom dette hovedområdet er også målet at elevene skal arbeide selvstendig med bibeltekstene og pensumlitteraturen, samt bearbeide og reflektere over undervisningen i klasserommet.

Selvstudium og repetisjon av undervisningsstoff er sentralt i ethvert studium, og det er et mål å hjelpe elevene til god studieteknikk med tanke på videre studier. Samtidig er det selvsagt først og fremst et mål å hjelpe elevene til å bearbeide og reflektere over den undervisning de har på bibelskolen, og også hjelpe dem til å sette ord på det som de har lært.

I og med at skolen ikke har eksamen eller regelmessige skriftlige prøver, vil en personlig logg og regelmessige samtaler om undervisningen og andre sider ved skolen gi både elever og lærere en mulighet til å samtale om egen progresjon, behov for utdypning, gjensidig tilbakemelding og forslag til forbedringer av undervisning og læring.

Emner i undervisningen:

- Forberedelse til neste dags undervisning
- Refleksjon over personlige erfaringer i møte med Guds ord og undervisningens betydning for eget trosliv
- Spørsmålslogg
- Oppfølgingssamtaler, faste og spontane, mellom elev og lærer

Timetall

32 årstimer

Kompetansemål

Bibelgruppe

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lede eller ta del i en samtale med andre om bibelske tekster/tema på en konstruktiv og respektfull måte
- reflektere personlig over bibelske tekster og ta imot respons fra andre slik at en anvender andres erfaringer og innspill i eget liv
- lede en gruppesamtale
- analysere dynamikken i en gruppe over tid og kjenne strategier for å bedre samhandlingen i en gruppe

Selvstudium med personlig veiledning

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke arbeids- og studieteknikker som vil være nyttige i evt. senere studier, tjeneste og arbeid
- reflektere rundt personlige erfaringer i møte med Guds ord og undervisningens betydning for eget trosliv og personlige utvikling
- være i stand til selvrefleksjon og vurdering av egen innsats, samt hvordan en kan forbedre egen personlig og faglig utvikling
- samtale med andre om personlige spørsmål og kunne ta imot veiledning, råd og hjelp på en konstruktiv måte
- gi konstruktive tilbakemeldinger og kritikk til andre og selv be om hjelp mv.
- reflektere over egen utvikling i spørsmål knyttet til kall og tjeneste, videre studier og yrkesvalg

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.6 Gymnastikk

Formål

Formålet med gymnastikkfaget er å stimulere elevene til fysisk aktivitet og glede over å bruke naturen. Dette vil dels skje gjennom tradisjonell ukentlig gymnastikk og turer i nærområdet og andre steder, og gjennom en egentreningsdel med oppfølging av lærer.

Egentreningsdelen innebærer at eleven i samarbeid med læreren setter opp en skriftlig egentreningsplan. Læreren skal følge opp egentreningen med muntlig veiledning og tilpasning av metoder, mål mv. underveis i skoleåret.

I forbindelse med turer i skolens regi er det et mål å la elevene få utfolde seg fysisk og erfare gleden ved å ferdes i Guds fantastiske skaperverk. Under turer og utflukter vil en der det ligger til rette for det benytte seg av lokal kompetanse i utforskningen av naturen og forskjellige kulturlandskap (hovedmål j i kap. 4).

Struktur

Faget er strukturert i tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

- Fysisk aktivitet i form av idrett, kondisjonstrening, styrketrening og lek
- Egentrening med veiledning/oppfølging
- Turer og utflukter i ulike naturtyper og kulturlandskap

Hovedområder

Fysisk aktivitet i form av idrett, kondisjonstrening, styrketrening og lek

Skolen vil ha felles gymtimer hver uke hvor det legges opp til variert fysisk aktivitet av ulike slag: ballspill, løping, styrketrening, ulike former for fysisk lek mv.

Egentrening med veiledning/oppfølging

I tillegg til den organiserte fellesgymnastikken skal elevene også ha noe egentrening. Elevene skal selv sette opp en egentreningsplan som drøftes med faglærer. Alle elever skal ha et minimum av egentrening, og det legges til rette for mer trening for dem som ønsker det. Skolen har eget treningsrom med variert utstyr og har i tillegg både tursti, lysløype, idrettsanlegg og et større skistadion i kort avstand fra skolen. Det gir elevene alle muligheter til egenaktivitet.

Turer og utflukter i ulike naturtyper og kulturlandskap

Både av hensyn til det sosiale miljøet og for å komme seg ut av klasserommet og få litt avveksling i skoledagen, legger skolen opp til turer og utflukter, ikke bare som en del av undervisningen, men også ut over dette. Skolen forsøker hvert år i det minste å få til en

dagstur ved skolestart, f.eks. til Gaustatoppen, andre utflukter og turer i forbindelse med samlingstur i begynnelsen av september, samt en skidag i løpet av vinteren.

Ved alle skoleturer/ekskursjoner søker skolen å legge inn utflukter og litt fysisk aktivitet som en del av opplegget. En søker å besøke særegne kulturlandskap, historiske steder mv. (eks. Prekestolen, Jøssingfjorden, Kalmar slott, Öland – det store alvaret, bygdeborger mv, Verdens Ende osv.).

Timetall

42 årstimer

Kompetansemål

Fysisk aktivitet i form av idrett, kondisjonstrening, styrketrening og lek

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta aktivt i og ha glede av ulike fysiske øvelser og idrett
- forklare og vise gode måter å ta vare på kroppen og den fysiske helsen
- reflektere over verdien av å ha et positivt syn på ulike former for fysisk aktivitet
- forklare hvorfor en rett form for fysisk aktivitet er nødvendig for å ivareta egen helse både fysisk og psykisk
- planlegge og gjennomføre en fysisk aktivitet for en gruppe
- vurdere aktuelle idrettsaktiviteter eller leker mv som kan brukes i kristent eller annet ungdomsarbeid, evt for andre aldersgrupper

Egentrening med veiledning/oppfølging

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utarbeide en treningsplan som grunnlag for videre egentrening

Turer og utflukter i ulike naturtyper og kulturlandskap

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over verdien av å bruke naturen og ferdes i ulike naturtyper og kulturlandskap
- reflektere over hvordan de kan bruke naturen og fysisk fostring, både for å ta vare på sin egen kropp og helse, og som sosialiserende og aktiviserende tiltak i organisasjons- og yrkesliv
- planlegge en tur eller utflukt med ulike aktiviteter over en eller flere dager

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.7 Praksis

Formål

Gjennom valgfaget praksis skal det legges til rette for at elevene kan få erfaring i å bruke sin kunnskap og sin utrustning gjennom å delta i ulike former for administrativt og praktisk arbeid, forenings- og menighetsrettet arbeid. Faget skal hjelpe eleven til å finne sin plass i en kristen forsamling/menighet og i samfunnet, og utrustes til tjeneste for sine medmennesker i hjem, menighet og samfunn.

Elevene ved skolen vil ha meget forskjellig bakgrunn og kompetanse. For noen få vil det være aktuelt med praksis som innebærer teoretisk formidling, for andre vil det være langt mer relevant med helt praktiske oppgaver. I det kristne og ideelle organisasjonsarbeidet er det stort behov for praktisk hjelp, både lønnet og ulønnet. Det kan både være praktiske oppgaver knyttet til drift og vedlikehold av bygninger, ulike oppgaver knyttet til forenings- og organisasjonsdrift (web- og mediearbeid, administrasjon, praktisk tilrettelegging osv.), og oppgaver knyttet til diakoni, bistands- og hjelpearbeid.

Elevene vil gjennom praktisk erfaring lære seg selv å kjenne og se seg selv i forhold til andre mennesker og konkrete arbeidsoppgaver. En viktig del av faget er veiledning/oppfølging underveis, som først og fremst vil skje gjennom muntlig samtale.

Det vil være nødvendig å samtale med elevene før de tildeles konkrete oppgaver. Samtalen tar sikte på å bli kjent med elevens forutsetninger for å gjennomføre de konkrete oppgavene i faget, og legge grunnlaget for veiledning og oppfølging (hovedmål b, c, e, g i kap. 4).

Oppfølging og veiledning, skolens ansvar:

Det er ikke tenkt lengre praksisperioder, men heller to ukentlige skoletimer (à 45 min) med menighetsrelatert arbeid i formidling og/eller praktiske oppgaver. Der det er tale om formidling eller ledelse innen f.eks. barnearbeid, vil det alltid skje med en lærer eller annen erfaren veileder til stede, som gir fortløpende tilbakemeldinger etter hver «opptreden».

Der det er tale om mer praktiske/administrative oppgaver vil det være kontinuerlig oppfølging fra vaktmester/administrativt personale, med angivelse av oppgaver, instruksjon i hvordan oppgavene skal løses og tilbakemelding på utførte oppgaver.

Kontaktlærer for den enkelte elev vil ha et ansvar for å følge opp veiledere og motta tilbakemeldinger fra dem. Kontaktlærer samtaler med eleven og gir ytterligere veiledning i forbindelse med de jevnliges elevsamtalene, hvor praksis vil være ett av temaene.

Kun 50% av timer avsatt til praksis er gjort tellende i det totale timeantallet.

Hovedområder

- Praksis i forenings- og menighetsrettet arbeid
- Personlig veiledning til hjelp og avklaring knyttet til kall og tjeneste i forenings- og menighetsarbeid
- Hjelp og veiledning til selvinnsikt
- Hjelp og veiledning til å samarbeide med andre i kristent arbeid

Timetall

13 årstimer (50% av 90 min pr uke)

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- Utøve ulike oppgaver i forenings- og menighetsrettet arbeid
- se sin egen plass i kristent eller annet ideelt arbeid og samfunnet forøvrig
- ha selvinnsikt og forutsetninger til å samarbeide med andre i kristent arbeid og ellers
- bruke personlige praktiske ferdigheter i kristent foreningsarbeid eller på en kristen institusjon/bedehus/kirke og i annet ideelt arbeid eller arbeid for øvrig
- anvende personlig kompetanse for å planlegge og gjennomføre en praktisk økt eller arbeidsoperasjon

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.8 Valgfag

6.8.1 Bibelens grunnspråk

Formål

Gjennom valgfaget Bibelens grunnspråk vil det bli gitt elementær innføring i bibelhebraisk og/eller koinégresk.

Målet er at elevene lærer såpass mye hebraisk eller gresk at de ved hjelp av ulike leksika kan lese og forstå den bibelske grunntekst. Faget kan forhåpentligvis også gi motivasjon til å arbeide videre med grunnspråkene, evt. som en del senere teologisk studium (hovedmål a, b, c, g i kap. 4).

Hovedområder

- Grunnleggende grammatikk og syntaks
- Lesning og oversettelse av enkle tekster
- Lære å bruke oppslagsverk og leksika i arbeidet med Bibelens grunntekst

Timetall

13 årstimer

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske den elementære grammatikk og syntaks i minst ett av Bibelens grunnspråk
- lese og oversette enkle tekster
- anvende hjelpemiddel som oppslagsverk og leksika
- bruke kjennskapet til grunnspråkene for å kunne forklare for andre hva som eksakt står skrevet i de bibelske manuskripter

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

6.8.2 Kor og/eller instrument

Formål

Gjennom valgfaget kor eller instrument vil elevene få mulighet til å være med i kor og/eller få elementær opplæring i et instrument (i første rekke piano/gitar).

Kor innebærer å være med på øvelser og opptredener i Fossneskoret, som i tillegg til skolens elever har en fast stamme av ungdommer og unge voksne fra Vestfold.

Fossneskoret er et flerstemt kor knyttet til Bibelskolen på Fossnes, hvor det legges vekt på å synge sanger fra den evangeliske sang- og salmeskatten i tradisjonelle arrangementer. Det legges vekt på å utvikle og bruke egen stemme som instrument, og gleden ved å bruke denne i flerstemt kor.

Opplæring i et instrument innebærer å få en grunnleggende innføring i bruk av det aktuelle instrumentet, med vekt på å kunne spille/synge til personlig oppbyggelse og i forenings-/menighetssammenheng (hovedmål b, c, e, g i kap. 4).

Hovedområder

- Øvelse i og bruk av egen stemme og/eller instrument
- Bruk av instrument i forenings- og menighetssammenheng
- Bruk av sang eller annet instrument til personlig oppbyggelse

Timetall

13 årstimer

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske bruk av egen stemme og/eller instrument både til personlig oppbyggelse og i forenings-/menighetssammenheng
- lage en plan for en sangøvelse for et kor eller en mindre gruppe og/eller holde en liten konsert på soloinstrument eller i samspill med andre

Vurdering

Elevene vil etter fullført skoleår få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.

7 Aktuelle læremidler

Her er en liste over aktuelle bøker, kompendier og ressursbøker i de ulike fagene. I sentrale fag er det egne pensumbøker som elevene skal lese (uthevet). I andre fag er det ikke noen pensumbok ut over bibelteksten.

Elevene får imidlertid utdelt lærernes undervisningsmanuskripter (kompendier). I praksis omfatter disse kompendiene det som må anses som pensum.

I tillegg henvises særlig interesserte elever til ressursbøker ut over disse, men de er ikke tatt med i denne oppstillingen, da det kan gi inntrykk av et større pensum enn det som er realiteten.

Bøker og kompendier fornyes ved behov.

Fag/emne		Læremidler og aktuell tilleggslitteratur	
Bibelfag GT			Utgivelsesår
Innledning til GT	Kompendium av Per Bergene Holm, s. 1- 22		2015
Frelshistorien i GT	Kompendium av Per Bergene Holm, s 23-86		2015
Profetene og profetlitteraturen	Profeten Jesaja, Bibelverket, Anders Hoaas, s. 1-115 Kompendium av Martin Fjære, s 1-44		1976 2016
Gammeltestamentlig poesi og Visdomslitteratur	Kompendium av Per Bergene Holm, s 1-44		2015
Bibelfag NT			
Innledning til NT	Kompendium av Per Bergene Holm, s 1-33		2015
Jesu liv og gjerning	Kompendium av Per Bergene Holm, s. 33-51 Kompendium av Sigbjørn Agnalt		2015 2016
Paulinske brev	Grunnsannheter til frelse, Øivind Andersen, s. 1-149		1992
Orienteringsfag			
Troslære	Troslære, Øivind Andersen, s. 1- 160		1974
Kirkehistorie, konfesjons- og Misjonskunnskap			
Menighetsorienterte fag			
Sjelesorg	Kompendium av Sigbjørn Agnalt, s.1-72 Temperamentene, Ole Hallesby, s.1-131		2017 2000
Sang og musikk	Kompendium av Per Bergene Holm, s.1-19		2016
Personlig utvikling			
Bibelgruppe	Én eller flere av følgende, eller andre egnede bøker: 1. og 2. Petersbrev, Trygve Bjerkrheim Kristus – vort liv, Kolosserbrevet, Marius Jørgensen Kristi hemmelighet, Efeserbrevet, Marius Jørgensen Bønnens evangelium, Marius Jørgensen Bønnen og Helligånden, Marius Jørgensen		1976
Praksis	Ingen pensumlitteratur		

Valgfag		
Bibelens grunnspråk	Lærebok i bibelhebraisk, Jarl Henning Ulrichsen Nyttestamentlig gresk grammatikk, Bjørn Helge Sandvei	2007 2010
Kor eller instrument	Ingen pensumlitteratur	

8 Yrkeskompetanse

Bibelskolen på Fossnes gir ingen direkte, formell yrkeskompetanse, men den gir realkompetanse for dem som senere vil ta utdanning eller ta arbeid innenfor diakoni, helse, undervisning og annen formidling, teologi, misjonsarbeid og menighetsarbeid. Elevene vil ikke minst være godt rustet til å ta på seg tillitsverv og en rekke ulike oppgaver innenfor det kristelige organisasjonsarbeidet og i frivillig sektor for øvrig. Elevene får også i tillegg til kristen kunnskap og utrustning også en personlig og etisk bevisstgjøring som vil være nyttig i alt arbeid og samfunnsliv for øvrig. Bibelskolen på Fossnes' halvårige bibelkurs fyller derfor kravene i voksenopplæringsloven §1.

9 Vitnemål

Elevene vil etter fullført halvårig kurs få et vitnemål som forklarer innholdet i utdanningen. Det vil inneholde:

1. En generell beskrivelse av kurset og undervisningens innhold og formål.
2. En oversikt over fagene. De ulike fagenes hovedområder og timetall er angitt.
3. Om kurset er Bestått/Ikke bestått.
4. Oversikt over fravær.